

Udskriftsdato: 19. december 2025

2024/1 LSV 22 A (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af retsplejeloven, lov om skifte af dødsboer og arveloven (Revision af reglerne om Advokatsamfundets organer, udvidelse af adgangen til at opnå møderet for landsret, værgers betaling af sagsomkostninger og digital behandling af sager om skifte af dødsboer)

Ministerium: Folketinget

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2024-07872

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven, lov om skifte af dødsboer og arveloven

(Revision af reglerne om Advokatsamfundets organer, udvidelse af adgangen til at opnå møderet for landsret, værgers betaling af sagsomkostninger og digital behandling af sager om skifte af dødsboer)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovebkendtgørelse nr. 1160 af 5. november 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 127 a, stk. 1, indsættes efter »gælder også for«: »fællesskaber af advokater og«.
2. I § 133, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »§ 119, stk. 2, nr. 5«: », eller en sag for Arbejdsretten«.
3. I § 133, stk. 4, 2. pkt., ændres »I så fald skal dette være« til: »Byretssagen, herunder den praktiske prøve, der er omhandlet i § 119, stk. 1, nr. 5, skal være«.
4. I § 133, stk. 4, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:
»Sagen for Arbejdsretten skal indeholde en hovedforhandling.«
5. § 142 affattes således:
»§ 142. De regler, der er fastsat i medfør af § 127 om behandlingen af betroede midler, gælder for personer,
1) hvis ret til at udøve advokatvirksomhed er ophørt i medfør af §§ 137-139,
2) der har deponeret sin beskikkelse i Justitsministeriet i medfør af § 141, eller
3) der er frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed i medfør af § 147 c, stk. 5 eller 8.
Stk. 2. Advokatrådet fører tilsyn med, at de personer, der er nævnt i stk. 1, overholder reglerne, som er fastsat i medfør af § 127.
Stk. 3. Reglerne gælder, indtil Advokatrådet bestemmer, at de skal ophøre hermed, dog højst i 12 måneder fra tidspunktet, hvor Advokatrådet er blevet bekendt med det forhold, som begrunder tilsynet efter stk. 2. Advokatrådet kan underrette den pågældendes klienter om det forhold, som begrunder tilsynet efter stk. 2 og om betydningen heraf.
Stk. 4. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse for et advokatselskab, jf. § 124, eller et fællesskab af advokater, der omdannes eller ændrer formål.
Stk. 5. De personer og selskaber, der er nævnt i stk. 1 og 4, kan indklages til Advokatnævnet for overtrædelse af de regler, som er fastsat i medfør af § 127, jf. stk. 1. For sagens behandling i Advokatnævnet finder reglerne i kapitel 15 b tilsvarende anvendelse.«
6. I § 143, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »for så vidt angår advokatselskaber, jf. § 124«: », og fællesskaber af advokater«.
7. I § 143, stk. 7, 1. og 2. pkt., indsættes efter »en advokats autoriserede fuldmægtige«: », et fællesskab af advokater«.

8. I § 143, stk. 8, 1. pkt., ændres »skal indkaldes til en samtale med kredsbestyrelsen i en anden kreds end den« til: »skal indkaldes til en kollegial samtale med mindst to af Advokatrådets kontaktpersoner fra en anden retskreds end den«.

9. § 143, stk. 8, 2. pkt., affattes således:

»Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kontaktpersonernes afholdelse af kollegiale samtaler.«

10. § 143, stk. 9, 2. pkt., affattes således:

»Advokatrådet udpeger et antal kontaktpersoner, som bistår Advokatrådet.«

11. I § 143 a, stk. 4, indsættes efter »oplysninger om autoriserede fuldmægtige,«: »fællesskaber af advokater,«.

12. I § 143 b, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2 og 3, ændres »kredsbestyrelsernes medlemmer« til: »Advokatrådets kontaktpersoner«.

13. I § 144, stk. 1, 6. pkt., ændres »for en periode af 6 år« til: »for en periode af 4 år og har ret til at blive genudpeget for en periode på yderligere 2 år«, og i 7. pkt. indsættes efter »Der er«: »herefter«.

14. § 144, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

15. § 145 ophæves.

16. I § 145 a, 2. pkt., udgår »trykkes og«.

17. I § 146, stk. 1, 1. pkt., § 147 b, stk. 1, og § 147 c, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »en advokat,«: »et fællesskab af advokater,«.

18. I § 146 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Advokatnævnet kan af egen drift eller på begæring beslutte at genoptage behandlingen af en klage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særlig hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der forventes at kunne føre til et andet resultat.

Stk. 4. En begæring om genoptagelse af en klage skal indgives, inden 1 år efter at parten er blevet meddelt nævnets afgørelse. Nævnet kan behandle en begæring om genoptagelse, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 5.

19. I § 147 b indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Advokatnævnet kan af egen drift eller på begæring beslutte at genoptage behandlingen af en klage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særlig hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der forventes at kunne føre til et andet resultat.

Stk. 5. En begæring om genoptagelse af en klage skal indgives, inden 1 år efter at parten er blevet meddelt nævnets afgørelse. Nævnet kan behandle en begæring om genoptagelse, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

20. I § 147 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »kan nævnet tildele advokaten,«: »fællesskabet af advokater,«, og efter »pålægge vedkommende« indsættes: », fællesskabet«.

21. § 147 c, stk. 8, 3. pkt., ophæves.

22. I § 147 c, stk. 11, 1. pkt., indsættes efter »klageren, advokaten,«: »fællesskabet af advokater,«.

23. I § 147 d, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »advokaten,«: »fællesskabet af advokater,«, og i stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »advokaten«: », fællesskabet af advokater«.

24. Efter kapitel 15 b indsættes i *første bog, syvende afsnit*:

»Kapitel 15 c

Sager om valgbarhed

§ 147 h. Sager om en advokats valgbarhed til Advokatrådet og Advokatnævnet kan af Advokatrådet indbringes for Advokatnævnet.

Stk. 2. Er en advokat ved kendelse inden for de seneste 5 år blevet pålagt en bøde på over 20.000 kr., men under 60.000 kr., jf. § 147 c, stk. 1, kan Advokatnævnet fratage advokaten valgbarheden, hvis de udviste forhold i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af Advokatrådet eller Advokatnævnet.

Stk. 3. Frakendelse af valgbarheden gælder for den aktuelle valgperiode for henholdsvis Advokatrådet og Advokatnævnet.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om Advokatnævnets behandling af sager om valgbarhed.

§ 147 i. Advokatnævnets afgørelse efter § 147 h, stk. 2, kan indbringes for retten af advokaten. Retten kan stadfæste eller ophæve afgørelsen.

Stk. 2. Indbringelse skal ske, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 3. Afgørelsen indbringes, ved at advokaten anlægger sag mod Advokatnævnet i den borgerlige retsplejes former. Sagen anlægges ved den ret, i hvis kreds advokaten har kontor.

Stk. 4. Anmodning om sagsanlæg har ikke opsættende virkning, medmindre retten undtagelsesvis beslutter dette. Anke har ikke opsættende virkning.«

25. Efter § 319 indsættes:

»§ 319 a. Retten kan beslutte, at den, der som værge for en mindreårig part har anlagt eller appelleret en sag, helt eller delvis skal betale de sagsomkostninger, som det ellers ville påhvile den mindreårige part at betale.«

26. I § 353 a indsættes efter »heri,«: »eller hvis«.

27. I § 380, stk. 1, 1. og 2. pkt., ændres »2 uger« til: »8 uger«.

28. Efter § 430 indsættes i *kapitel 40*:

»§ 431. Retten kan med parternes samtykke bestemme, at sagen afgøres uden mundtligt retsmøde, når særlige grunde taler derfor. Retten træffer i så fald bestemmelse om parternes udveksling af skriftlige procedureindlæg.

Stk. 2. Indleverer en part ikke rettidigt sit første procedureindlæg, finder § 418, stk. 1 og 2, tilsvarende anvendelse. Indleverer en part ikke rettidigt et senere procedureindlæg, slutter retten den skriftlige procedure og optager sagen til afgørelse.«

§ 2

I lov om skifte af dødsboer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1807 af 3. september 2021, som ændret ved § 3 i lov nr. 697 af 24. maj 2022, § 44 i lov nr. 679 af 3. juni 2023 og § 4 i lov nr. 1553 af 12. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 2 indsættes:

»Kapitel 2 a
Digital behandling

§ 3 a. Sager om skifte af dødsboer og skifte af en længstlevende ægtefælles del af fællesboet, herunder skifte af uskiftet bo, mens den længstlevende ægtefælle er i live, behandles ved anvendelse af domstolenes skifteportal. Enhver skriftlig meddelelse til skifteretten om dødsboskiftesager skal gives på skifteportalen, jf. dog stk. 3-6 og 9.

Stk. 2. En digital meddelelse efter stk. 1 anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for skifteretten på domstolenes skifteportal.

Stk. 3. Skifteretten kan beslutte at undtage en bruger fra at anvende domstolenes skifteportal, hvis der foreligger særlige forhold, som gør, at vedkommende må forventes ikke at kunne anvende skifteportalen. Skifteretten kan endvidere beslutte at udelukke en bruger fra at anvende domstolenes skifteportal, hvis brugeren anvender skifteportalen til at fremsætte et stort antal ensartede anmodninger. Skifteretten beslutter samtidig, hvordan sagen skal behandles, og hvordan meddelelser og dokumenter skal gives.

Stk. 4. Skifteretten kan beslutte, at en sag ikke skal behandles, eller at en meddelelse eller et dokument ikke skal gives til skifteretten ved anvendelse af domstolenes skifteportal, hvis navnlig hensynet til statens sikkerhed, personers liv eller helbred eller dokumenternes format eller omfang taler for det. Skifteretten beslutter samtidig, hvordan sagen skal behandles, og hvordan meddelelser og dokumenter skal gives.

Stk. 5. Vedkommende retspræsident kan i særlige situationer, herunder hvis brugerne ikke kan anvende domstolenes skifteportal på grund af lokale tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, beslutte, at alle eller visse af skifterettens sager i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på skifteportalen. Retspræsidenten beslutter samtidig, hvordan de omhandlede sager skal behandles, og hvordan meddelelser og dokumenter skal gives.

Stk. 6. Skifteretten kan ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, der gør, at en bruger ikke kan anvende domstolenes skifteportal, beslutte, hvordan sagen skal behandles, og hvordan meddelelser og dokumenter skal gives til skifteretten. Skifteretten kan beslutte, at en anmeldelse af en fordring eller andet krav mod afdøde, jf. § 10 a, stk. 1, 1. pkt., der er indgivet til skifteretten på anden måde end på domstolenes skifteportal, skal anses for at være kommet frem til skifteretten, jf. stk. 2, i tilfælde, hvor brugeren ikke har kunnet anvende skifteportalen på grund af tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser, og hvor brugeren ikke med rimelighed har kunnet anmode skifteretten om at træffe beslutning efter 1. pkt.

Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1-6 og 9 finder tilsvarende anvendelse på sager, der behandles af landsretterne og Højesteret.

Stk. 8. Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af domstolenes skifteportal, herunder om indførelse af data på skifteportalen.

Stk. 9. Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvordan en meddelelse eller et dokument skal gives til skifteretten ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser på domstolenes it-systemer, der gør, at domstolenes skifteportal ikke kan anvendes.

Stk. 10. Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om, at en person, som skifteretten påtænker at udpege som bobestyrer, skal oplyse personnummer og give andre nærmere bestemte oplysninger til brug for udpegelsen som bobestyrer, og om skifteretternes registrering og behandling af disse oplysninger.

§ 3 b. Skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når skifteretten finder anledning til det.«

2. I § 8, stk. 2, 2. pkt., ændres »§ 10 a, stk. 5-8 og 10« til: »§ 3 a, stk. 3-6 og 9«.

3. I § 10 a, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2, 2. pkt., ændres »dog stk. 5-8 og 10« til: »dog § 3 a, stk. 3-6 og 9«.

4. § 10 a, stk. 3 og 5-10, ophæves.
Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

5. I § 10 a, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »dog stk. 5-8 og 10« til: »dog § 3 a, stk. 3-6 og 9«.

6. I § 10 a, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »portalen« til: »skifteportalen«.

7. § 22, stk. 4, § 24, stk. 4, og § 25, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Skifteretten indkalder senest i forbindelse med boets udlevering boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20.«

8. § 42, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Skifteretten videregiver samtidig til bobestyrer oplysninger om afdøde fra Det Centrale Personregister (CPR), oplysninger om afdødes testamentariske dispositioner fra Centralregistret for Testamenter eller på anden måde, oplysning om en eventuel afgørelse fra Familieretshuset om ikraftsættelse af en fremtidsfuldmagt oprettet af afdøde og oplysninger om afdødes skatteforhold. Var afdøde gift ved dødsfaldet, videregiver skifteretten endvidere oplysninger om den længstlevende ægtefælles skatteforhold og oplysninger om en eventuel ægtepagt fra Tinglysningsretten til bobestyrer.

Stk. 3. Skifteretten indkalder senest i forbindelse med boets udlevering boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20.«

9. § 46 affattes således:

»§ 46. Bobestyreren registrerer anmeldte fordringer og andre krav på betryggende måde.«

10. I § 52, stk. 2, 1. pkt., ændres », skifteretten og told- og skatteforvaltningen« til: »og skifteretten, der videregiver åbningsstatus til told- og skatteforvaltningen«.

11. I § 68, stk. 3, ændres »told- og skatteforvaltningen og til skifteretten« til: »skifteretten, der videregiver den endelige boopgørelse til told- og skatteforvaltningen«.

12. I § 69, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Skifteretten giver told- og skatteforvaltningen meddelelse om afgørelsen.«

13. I § 69, stk. 2, udgår »samt told- og skatteforvaltningen«.

14. I § 83, stk. 2, nr. 2, ændres ». Krav sikret ved håndpanteret i et ejerpantebrev undtages dog« til: », dog undtages krav sikret ved underpanteret i et ejerpantebrev«.

15. I § 96, stk. 1, ændres »skriftligt til skifteretten eller til bobestyreren, der videresender« til: »til skifteretten på domstolens skifteportal eller skriftligt til bobestyreren, der videregiver«.

16. I § 96, stk. 4, ændres », at klage over bobestyrer skal udfærdiges på en særlig blanket« til: »udfærdigelse af klager over bobestyrer«.

17. I § 105, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 7, stk. 3, § 10 a, stk. 5, 2. pkt., og stk. 6-8« til: »§ 3 a, stk. 3, 2. og 3. pkt., og stk. 4-6, § 7, stk. 3«.

18. I § 105, stk. 3, 1. pkt., ændres »§ 10 a, stk. 5, 1. pkt.« til: »§ 3 a, stk. 3, 1. pkt.«

19. Kapitel 31 a ophæves.

§ 3

I arveloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1347 af 15. juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. § 22, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Livsarvingerne kan få formueoversigten hos skifteretten.«

2. I § 22, stk. 6, udgår »og om de blanketter, der kan anvendes«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2025, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af §§ 2 og 3.

Stk. 3. § 1, nr. 13, finder ikke anvendelse for medlemmer af Advokatnævnet, der er udpeget før lovens ikrafttræden. For disse medlemmer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. § 1, nr. 24, finder ikke anvendelse for kendelser fra Advokatnævnet og endelige domme, der er afsagt før lovens ikrafttræden.

Stk. 5. §§ 2 og 3 finder ikke anvendelse for dødsfald, der er sket før bestemmelsens ikrafttræden. For disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 6. §§ 2 og 3 finder anvendelse på skifte af uskiftet bo, når den længstlevende ægtefælle dør efter lovens ikrafttræden eller der efter lovens ikrafttræden anmodes om skifte af uskiftet bo, mens den længstlevende ægtefælle er i live.

Stk. 7. Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om, at §§ 2 og 3 ikke finder anvendelse ved behandlingen af dødsboskiftesager i bestemte retskredse og retsinstanser i en nærmere fastsat periode. For disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 8. Skifteretten kan beslutte, at en sag, hvor dødsfaldet er sket før ikrafttræden af §§ 2 og 3, eller hvor sagen behandles efter de hidtil gældende regler, jf. stk. 7, 2. pkt., skal behandles efter bestemmelserne i §§ 2 og 3. Beslutningen kan ikke uden Procesbevillingsnævnets tilladelse indbringes for højere ret. Procesbevillingsnævnet kan dog meddele tilladelse til kære, hvis beslutningen angår spørgsmål af væsentlig betydning for sagens forløb eller af afgørende betydning for den, der ansøger om kæretilladelse, og der i øvrigt er anledning til at lade afgørelsen prøve af en højere ret. Ansøgning om kæretilladelse skal indgives til Procesbevillingsnævnet, inden 2 uger efter at beslutningen er truffet.

Stk. 9. Domstolsstyrelsen kan fastsætte regler om, at alle verserende dødsboskiftesager skal behandles efter bestemmelserne i §§ 2 og 3.

Stk. 10. Regler udstedt i medfør af § 144, stk. 4, i retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 250 af 4. marts 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 144, stk. 3, i retsplejeloven, jf. denne lovs § 1, nr. 14.

Stk. 11. Regler fastsat i medfør af § 22, stk. 6, i arveloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1347 af 15. juni 2021, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 22, stk. 6, i arveloven, jf. denne lovs § 3, nr. 2.

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. §§ 2 og 3 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Folketinget, den 3. december 2024

SØREN GADE

/ Birgitte Vind